

22.3.2013

Ministeriöt ja virastot

VALTION VIRKAMIESLAIN MUUTOKSET 1.4.2013

Muutokset lyhyesti

Valtion virkamieslaki muuttuu 1.4.2013 alkaen. Lailla valtion virkamieslain muuttamisesta (177/2013) virkamieslain yleinen valituskielto kumotaan. Pääsääntönä on virkamiehen oikeus valittaa häntä koskevasta päätöksestä. Erillisessä säännöksessä luetellaan päätökset, joista ei ole mahdollista jatkossakaan valittaa. Virkamieslautakunta lakkautetaan ja virkamiehet hakevat jatkossa muutosta heitä koskeviin päätöksiin hallinto-oikeuksilta. Lisäksi virkamieslakiin tehdään eräitä pienempiä muutoksia.

Valitusoikeus

Virkamieslain muutosten myötä nykyinen virkamieslain yleinen valituskielto kumotaan. Virkamieslautakunta lakkautetaan ja muutosta haetaan jatkossa hallintolainkäyttölain (586/1996) mukaisesti.

Virkamiehellä on 1.4.2013 voimaan tulevan pääsäännön mukaan oikeus valittaa häntä koskevasta päätöksestä. Valtion virkamieslain 57 §:ssä luetellaan kuitenkin ne päätökset, joista ei voi jatkossakaan valittaa.

Näitä ovat:

- Virkaan tai määräaikaiseen virkasuhteeseen nimittäminen.
- Viraston yhteisen viran sijoittaminen viraston sisällä. Jos päätös merkitsee viran sijoituspaikkakunnan muuttumista, päätökseen saa kuitenkin hakea muutosta. Päätös sijoittamisesta tulee noudatettavaksi siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin päättä.
- Harkinnanvarainen virkavapaus.
- Tehtävään määrääminen, jos virkamies on antanut suostumuksensa tehtävään määräämiseen. Jos päätös merkitsee viran sijoituspaikkakunnan muuttumista, päätökseen saa kuitenkin hakea muutosta.

Valitusviranomainen ja valitustie

Virkamies voi jatkossa valittaa valtioneuvoston tai viraston tekemästä virkamiehestä koskevasta päätöksestä hallintolainkäyttölain mukaisesti (VirkamL 57 §). Myös virasto, jonka antamasta päätöksestä on haettu muutosta hallinto-oikeudelta, voi hakea muutosta hallinto-oikeuden ratkaisuun.

Määräaikaisen nimityksen perusteisiin (VirkamL 56 §) liittyvät korvausvaatimukset käsitellään hallintoriita-asiana hallinto-oikeudessa.

Valitustie on sama kuin normaaleissa hallinto-asioissa (HLL 7 §). Viraston päätöksestä valitetaan ensiasteena asianomaiselle hallinto-oikeudelle. Valtioneuvoston (valtioneuvoston yleisistunnon) päätöksestä valitetaan suoraan korkeimmalle hallinto-oikeudelle, kuten ennen muutostakin. Toisin kuin aikaisemmin, myös ministeriön päätöksestä valitetaan suoraan korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen haetaan muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta (HLL 9 §).

Oikaisuvaatimusmenettely 1.4.2013 lukien

Virkamies voi 1.4.2013 alkaen tehdä oikaisuvaatimuksen ainoastaan virkamieslain 52 §:n nojalla. Tämä koskee tilanteita, joissa virkamies katsoo, että hän ei ole saanut palvelussuhteesta johtuvaa taloudellista etuutta sellaisena kuin se olisi ollut hänelle suoritettava. Näissä tilanteissa virkamiehen tulee edelleen kirjallisesti vaatia asian oikaisua ja vasta oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saadaan hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Muissa asioissa oikaisuvaatimusmenettelyä ei enää käytetä.

Toimivaltainen hallinto-oikeus

Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy hallintolainkäyttölain mukaan (HLL 12 §) seuraavasti:

1. Valitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä on sen viranomaisen toimialue, jonka päätöksestä valitetaan.

Jollei tätä perustetta voida käyttää, valitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä päätöksen tehneen viranomaisen päätoimipaikka sijaitsee.

Jollei tätäkään perustetta voida käyttää, sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä päätös on tehty.

2. Viranomainen, jonka toimialueena on koko maa, valitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiiriin päätös olennaisimmin liittyy.

3. Jos asiassa ei ole toimivaltaista hallinto-oikeutta 1 ja 2 kohtien perusteella valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Toimivaltainen hallinto-oikeus hallintoriita-asiassa, kun vaatimus kohdistuu valtioon, on se hallinto-oikeus, jonka tuomiopiiriin hallintoviranomaisen toimipaikka kuuluu. Yksityisen henkilön valtioon kohdistama vaatimus hallintoriita-asiassa saadaan käsitellä myös siinä hallinto-oikeudessa, jonka tuomiopirissä henkilön kotipaikka on.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden määräytymisessä voi hyödyntää linkkejä:

Hallinto-oikeuksien tuomiopiirit maakunnittain:

<http://www.oikeus.fi/6533.htm>

Hallinto-oikeuksien tuomiopiirit kunnittain: <http://www.oikeus.fi/4311.htm>

Korkein hallinto-oikeus: <http://www.kho.fi>

Valitusosoitus tai tieto valituskiellosta

Virkamiestä koskeviin päätöksiin liitetään 1.4.2013 voimaan tulevan lain mukainen valitusosoitus tai maininta valituskiellosta. Valitusosoitusmalli löytyy 1.4.2013 alkaen valtiovarainministeriön Internet-sivuilta.

Virkamieslautakunnan lakkauttaminen

Virkamieslautakunta lakkautetaan sen käsiteltäviä loppuun virkamieslautakunnassa lain voimaantullessa vireillä olleet asiat.

Palkanmaksu lainvastaisen irtisanomisen ajalta

Virkamiehen oikeus saada korvausta virkasuhteen lainvastaisen päättämisen johdosta menettämästään ansiosta muuttuu. Säännöstä noudatetaan 1.4.2013 alkaen maksettaessa virkasuhteen lainvastaisen päättämisen johdosta saamatta jäänyttä ansiotuloa.

Virkamiehelle maksetaan jatkossa virkamieslain 55 a §:n mukaan virkasuhteen lainvastaisen päättämisen johdosta saamatta jäänyt säännöllisen työajan ansio vähennettynä:

- samalta ajalta muissa palvelussuhteissa, ammatinharjoittajana tai yrittäjänä ansaituilla tuloilla;
- vastaavalta ajalta maksetulla sairausvakuutuslain mukaisella sairauspäivärahalta ja äitiysrahalta siltä osin kuin työnantajalla olisi vastaavalta ajalta oikeus kyseiseen etuuteen.

Virkamiehellä on velvollisuus esittää työnantajalle luotettava selvitys saamistaan muista ansiotuloista ja sairausvakuutuslain mukaisista päivärahaetuuksista.

Osastopäällikkö,
valtion työmarkkinajohtaja

Teuvo Metsäpelto

Työmarkkinalakimies

Miska Lautiainen